

Свен Андрес Гедін (19 лютого 1865 року – 26 листопада 1952 року) увійшов в історію географічної науки як один із найвизначніших мандрівників кінця XIX – першої половини ХХ століття. Був геологом, географом, картографом, військовим журналістом, письменником, громадським і політичним діячем. До його думок прислухалися в Зимовому палаці, при дворі імператорів Японії та Австро-Угорщини, кліки Чай Канші, німецького Третього Рейху. Поєднував репутацію авантюриста і видатного ученого. Знав перську, російську, азербайджанську, турецьку, киргизьку, монгольську, тибетську, китайську, вільно володів німецькою, французькою, англійською, латинно.

Свен Гедін здійснив ряд близьких експедицій у закриті тоді для іноземців райони Тибету, “стер” з карти Центральної Азії майже всі “блілі плями”, склав чудові карти на цей регіон Землі, привіз тисячі експонатів.

За період з 1886 року по 1934 рік здійснив великі експедиції в Тибет і Середню Азію, під час яких були описані величні історичні пам'ятки та ландшафти, закриті великою “блілі плями” на карті світу. Лише в Тибеті Свен Гедін наніс на карту близько 170 000 км² невідомих до того наукі земель.

У 1886 та 1890 рр. мандрівав Іраном і Месопотамією, у 1890-91 рр. – Хорасаном і Російським Туркестаном, де продовжив дослідження М. М. Пржевальського, М. В. Певцова, братів Грумм-Гржимайлів.

З 1893 р. досліджував Північний Тибет і північний захід Центральної Азії. У 1894-97 рр. перетнув Памір, двічі – пустиню Такла-Макан, досяг озера Лобнор, перейшов через гори Кунальунь і Північний Тибет.

Другу подорож на Тибет здійснив у 1899-1902 рр., дослідив Китайський Туркестан і Північний Тибет, блукуюче озеро Лобнор, відкрив руїни давнього “мертвого міста” Лулан, пройшов через Лех у Кашмірі і перевал Каракорум у Кашгар, через Черчен і Керію повернувся в Цайдам, до озера Кукунор, звідти пройшов через пустиню Алашань і Ордос в Калган і далі через Гобі у Сибір.

У 1905-08 р. із Трапезунда пройшов через північно-східний Іран, солончакову пустиню Кевір і Кашмір до Індії, досяг витоків Брахмапуtri і Салледжа, відкрив Трансгімалай. Тоді ж завершив роботу над картою Трансгімалай (Гандисишань). Ця подорож Свена Гедіна була останньою великою подорожжю в Тибет.

У 1916 р. здійснив нову подорож Месопотамією та Палестиною. У 1923 р. здійснив кругосвітню подорож через Північну Америку, Японію, Монголію і Сибір. У 1927-35 р. разом із китайськими, шведськими та німецькими вченими вивчав Китай, Монголію, пустиню Гобі, Західний Тибет і Східний Туркестан: провів метеорологічні, археологічні та топографічні дослідження, при цьому він започаткував постійні метеорологічні станції у Внутрішній Азії.

Свен Гедін вніс своїми дослідженнями великий вклад у географічну науку. Він вперше описав невідомі до нього області Тибету і до кінця свого життя сприяв розвитку їх детального географічного дослідження.

Богдан Борисович Гавришок – кандидат географічних наук, викладач кафедри географії та методики її навчання

Михайло Васильович Потокій – кандидат географічних наук, доцент кафедри географії та методики її навчання

ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ГНАТЮКА
ГЕОГРАФІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА ГЕОГРАФІЇ ТА МЕТОДИКИ ЇЇ НАВЧАННЯ
НАУКОВА БІБЛІОТЕКА
ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ ВІДДІЛ УКРАЇНСЬКОГО
ГЕОГРАФІЧНОГО ТОВАРИСТВА

СВЕН АНДЕРС ГЕДІН – ОСТАННІЙ ВЕЛИКИЙ МАНДРІВНИК ЦЕНТРАЛЬНОЮ АЗІЄЮ

Програма студентської конференції,
присвяченої 150-річчю від дня народження
видатного шведського географа, картографа, етнографа, мандрівника,
військового журналіста, письменника, графіка, дипломата, громадського
політичного діяча Свена Гедіна

19 березня 2015 року

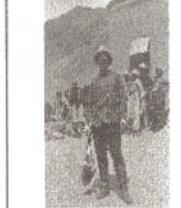
Тернопіль, 2015 рік

Свен Гедін у
молоді роки

Свен Гедін
у 1898 році

Свен Гедін під
час експедиції на
Тибет

Свен Гедін
у 1935 році

ПРОГРАМА ЗАХОДІВ ВІТАЛЬНЕ СЛОВО

Андрій Васильович КУЗИШИН –
кандидат географічних наук, декан
географічного факультету, доцент
кафедри географії України та туризму

Мирослав Якович СИВИЙ – доктор
географічних наук, завідувач кафедри
географії та методики її навчання

Ігор Львович ДЛГЧУК – голова
Тернопільського відділу Українського
Географічного товариства

Зіновія Йосипівна ПРИК – завідувач
читальними залами наукової
бібліотеки

Ольга Іванівна ШАНАЙДА –
провідний бібліотекар наукової
бібліотеки

ВСТУПНЕ СЛОВО

Богдан Борисович ГАВРИШОК –
кандидат географічних наук, викладач
кафедри географії та методики її
навчання

Михайло Васильович ПОТОКІЙ –
кандидат географічних наук, доцент
кафедри географії та методики її
навчання

ДОПОВІДІ УЧАСНИКІВ КОНФЕРЕНЦІЇ

Мар'яна Базан, Наталія Ісевич
(студентки 21 групи), **Дарина Вобчок,**
Тетяна Талюш (студентки 32 групи).
Життєвий шлях Свена Гедіна.

Свен Гедін
у 1897 році

Свен Гедін
у 1894 році

Свен Гедін
у 1902 році

Обкладинка книги
С. Гедіна про
Тибет

Свен Гедін у 1935
році

Свен Гедін
у Стокгольмі
(1932 р.)

Свен Гедін у
1940-х роках

Плакат з фільму
про подорожі
С. Гедіна

Ірина Мариновська, Інна Пригода
(студентки 32 групи), **Мар'яна Куриляк,**
Назарій Жмелюк (студенти 22 групи)

Подорож С. Гедіна Передньою Азією,
Хорасаном і Російським Туркестаном
(1886-1891 рр.).

Іванна Волянська, Тетяна Карак, Ганна
Залузька (студентки 21 групи), **Роман**
Робак (студент 31 групи). Перші
експедиції Свена Гедіна в Центральну
Азію (1886-1910 рр.).

Тетяна Метельська, Наталія
Паславська (студентки 22 групи),
Христина Твердохліб (студентка 31
групи).
Експедиції Свена Гедіна в Центральну
Азію у ХХ столітті.

Мар'яна Мейник, Ірина Пташиник
(студентки 21 групи), **Ірина Тимків,**
Ірина Лихач (студентки 32 групи). Свен
Гедін – послідовник пангерманізму.
Політична та громадська діяльність Свена
Гедіна.

Оксана Савка, Ольга Форись (студентки
22 групи), **Світлана Гошко** (студентка
32 групи), **Іванна Пенькало** (студентка
31 групи). Наукова спадщина Свена
Гедіна.

Андрій Козак (студент 21 групи),
Наталія Полянська, Наталія Ратинська
(студенти 22 групи). Ушанування пам'яті
Свена Гедіна.

Обговорення доповідей та повідомлень

Перегляд експозиції наукової
бібліотеки, присвяченої життю і
творчістю Свена Гедіна та видатних
географів і дослідників Центральної Азії

Обкладинка книги
Свена Гедіна

Портрет Свена
Гедіна

Портрет Свена
Гедіна

Пам'ятник на
могилі С. Гедіна